

Vega tecknar "svett", men vad betyder tatueringen på hennes ben? Rätt svar på friskispresen.se

Hur sjunger du Dancing Queen med händerna?

– Jag visar orden med teckenspråk och takten med kroppen. Allt man kan sjunga med rösten kan jag förmedla med händerna och kroppen. Vilken typ av musik jag uppträder till beror på tillfället. Ibland har jag livemusik i bakgrunden, ibland inspelad musik. Jag uppträder både i Sverige och Europa och i publiken finns både döva och hörande.

Varför utbildade du dig till teckenspråkstolk?

– Jag såg ett gäng på stan som tecknade till varandra och blev helt fascinerad. Jag gick fram till dem och skrev på min mobil "kan ni lära mig några tecken?". De skrev tillbaka, visade mig lite och så lärde vi känna varandra. Sedan gick jag en kvällskurs, därefter den fyraåriga teckenspråks- och dövblindtolksutbildningen.

Hur kom du på idén att sjunga på teckenspråk?

– Det föll sig naturligt. När jag väl kunde teckenspråk ville jag återge låttexterna till de som inte kan höra. Vi är få som uppträder på det här sättet i Sverige.

Hur upplever döva musik?

– De kan känna basen och rytmen. Jag har ofta stora högtalare så att de ska känna basen. Vissa döva är intresserade av musik, andra bryr sig inte ett dugg.

Vilka reaktioner får du från publiken?

– De som är hörande blir ofta intresserade och kommer fram och frågar vad ett visst tecken betyder. Döva blir glada, de kan plötsligt förstå vad exempelvis årets Melodifestival-låt handlar om. Att se hur uppskattat det är driver mig att göra det här. Dessutom är det så himla roligt, det är värt all den tid jag lägger ner inför mina framträdanden. Jag har redan vid 25 års ålder hittat mitt drömjobb!

Kan alla lära sig teckenspråk?

– Precis som med talade språk så har vissa lättare än andra. Det kan vara lite knepigt med motoriken. Några får kämpa mer, men visst kan alla lära sig.

Får du träningsvärk av att teckna?

– Jag fick det i början när jag höll på att lära mig. Och efter en hel dags teckentolkande så känns det ordentligt i händerna, armarna och nacken.

Som teckenspråkstolk är det viktigt att träna upp rygg, axlar och nacke. Långa dagar med händerna i luften kan i längden ge skador på en svag kropp.

Vad är svårast att uttrycka?

– Sådant som rör områden jag inte är så insatt i, som matte, haha. Det är också svårt att översätta talesätt och ordvitsar, det finns inte på samma sätt på teckenspråk. Lättast är att visa känslor, något som däremot kan vara svårt i talat språk. Även att förklara hur en plats eller en person ser ut är mycket lättare på teckenspråk. Därför händer det ofta att jag tar till händerna, utan att tänka på det, när jag pratar med någon som själv inte kan teckenspråk.

Vilken musikgenre är roligast att showa till?

– Rock! Då får jag ta i ordentligt. Rap är tufft eftersom det går snabbt, jag gillar att utmana mig själv. Det är svårare med lugna låtar där tecknen ska vara låååångsamma. Hänger kanske ihop med att jag inte är så lugn som person.

Ditt roligaste framträdande?

– Ett av de roligaste måste vara på Kulturnatten här i Lund förra året. Jag uppträdde tillsammans med en rappare på stora scenen. De döva stod längst fram och jublade och så var det många barndomsvänner i publiken.

Vad gör du när du inte uppträder?

– Jag är frilanstolk och hänger med när döva till exempel ska gå till läkaren, på ett möte eller kanske på en fotbollsträning.

Hur har du nytta av träningen på scenen?

– Jag dansar och tecknar flera låtar i sträck i heta strålkastare, jag skulle inte orka om jag inte var tränad. Men jag flänger runt mycket i hela Sverige och utomlands så det kan vara svårt att få till träningen så ofta och regelbunden som jag vill. Jag jympar och styrketränar. Spinning har jag testat, men gillar inte idén att inte komma någon vart. Det irriterar mig vansinnigt. ■

Text: Madeleine Carlsson
Foto: Privat

Teckenspråket är inte internationellt

- Teckenspråket är ett visuellt språk, men är inte internationellt eftersom ett lands språk hör ihop med dess historia och kultur. Det finns även dialekter inom Sverige.
 - Det föds ungefär 70 döva barn i Sverige varje år. Antalet är konstant från år till år.
 - Cirka 8 000–10 000 av svenskarna är barndomsdöva och har teckenspråk som sitt första språk.
 - 5 000 är vuxendöva, vilket innebär att de fått en hörselskada i vuxen ålder.
 - Lär dig mer om teckenspråk på ur.se/teckensprakswebben och spreadthesign.com
- Källa: Hörselskadades Riksförbund och Sveriges dövas riskförbund.

Friskis&Svettis Lund

STARTÅR: 1983. ANTAL MEDLEMMAR: 8070. UTBUD: Det mesta, gruppträningar, vattenjympa, gym och spinning. MER INFO: friskissvettis.se/lund

WEBBFILM: Se Megavega rappa och sjunga Dancing Queen.

NAMN: Vega Ranstam. ÅLDER: 25 år. BOR: Lund. FAMILJ: Mamma, pappa och tre syskon. GÖR: Frilansande teckenspråks- och dövblindstolk, teckenspråkig artist. TRÄNAR: Jympar och gymmar, 2–3 gånger per vecka. FAVORITMUSKEL: De fina magmuskelnerna Rectus Abdominis. GÖR PÅ DAGEN: Tolkar, flänger runt. GÖR PÅ NATTEN: Tittar på film och umgås med vänner som har samma skeva dygnsrytm som jag. BÄST PÅ: Organiserar. SÄMST PÅ: Ta det lugnt. STOLT ÖVER: Min utbildning och mina framträdanden. FAVORITMAT: Vårrullar. DRÖMMER OM: Att kunna fortsätta att utvecklas som artist och tolk. HEMSIDA: megavega.se